Reģionu komitejas atzinums "Ciešāka sadarbība starp valstu nodarbinātības dienestiem"

(2014/C 114/14)

I. **IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ**

REĢIONU KOMITEJA

1. stingri atbalsta Eiropas Komisijas priekšlikumu pastiprināt un formalizēt Eiropas valstu nodarbinātības dienestu (VND) sadarbību, kam, uzlabojot VND veiktspēju, būtu jāveicina Lisabonas līguma 3. pantā noteiktā mērķa (pilnīgas nodarbinātības sekmēšana) sasniegšana, jaunatnes bezdarba likvidēšana un stratēģijā "Eiropa 2020" izvirzīto mērķu nodarbinātības jomā sasniegšana;

2. uzsver Pamattiesību hartas 29. pantā ietverto noteikumu par to, ka "ikvienai personai ir tiesības izmantot bezmaksas darbā iekārtošanas pakalpojumus" un tāpēc ir pārsteigta, ka Eiropas Komisijas iesniegtajā lēmuma priekšlikumā nav atsauces uz šo noteikumu;

3. atgādina, ka valsts nodarbinātības dienests ir vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojums un tāpēc uz to attiecas Līguma par Eiropas Savienības darbību 14. pants, kā arī Pamattiesību hartas 36. pants;

4. uzsver, ka VND struktūra, darbības modeļi un veiktie pasākumi katrā dalībvalstī atšķiras, turklāt VND darbojas atšķirīgos darba tirgus apstākļos un tiem ir dažāds pieejamo resursu līmenis;

5. apstiprina saistības, ko pieņēma konferences par jaunatnes bezdarbu, kura notika 3. jūlijā Berlīnē, dalībnieki, jo īpaši Eiropas VND pārstāvju doto solījumu uzņemties galveno lomu jaunatnes nodarbinātības veicināšanā Eiropā, paaugstināt sava darba efektivitāti un sekmēt sadarbību ar pārējām ieinteresētajām pusēm;

VND tīkla līdzšinējā darbība

6. norāda, ka Eiropas VND neoficiāls padomdevēju tīkls pastāv kopš 1997. gada un tajā ir darba grupas par tādiem tematiem kā, piemēram, "Jaunas prasmes jaunām darbvietām", VND efektivitāte, Savstarpējās mācīšanās programma un "Dialogs starp valstu nodarbinātības dienestiem";

7. atzīst, ka VND tīkls ir sniedzis ievērojamu ieguldījumu ES līmeņa politikā, nodrošinot speciālistu atsauksmes par tādiem jautājumiem kā elastdrošība, VND loma ierosmē "Panākt, lai pāreja atmaksātos" un garantija jauniešiem;

8. konstatē, ka minētais tīkls ir bijis ļoti lietderīgs, rentabls forums VND labākās prakses piemēru savstarpējai apmaiņai un nozīmīgs savstarpējās mācīšanās un inovācijas avots ļoti daudzās jomās, piemēram, digitālajos pakalpojumos un klientu profilēšanā;

9. atzīst, ka tīklā gūtās atziņas ir uzlabojušas pakalpojumus un to sniegšanu vairākās dalībvalstīs;

Plašāks tīkls, kam ir juridiskais pamats

10. uzsver, ka ar šo tiesību akta priekšlikumu tiktu izveidots VND tīkls, lai paplašinātu, pastiprinātu un konsolidētu pašreizējās ierosmes nolūkā vēl vairāk paaugstināt VND efektivitāti un uzlabot darba tirgus darbību;

11. uzsver, ka Komisijas iesniegtais lēmuma priekšlikums nepārkāpj Līguma par Eiropas Savienības darbību 149. pantā noteiktās koordinācijas un atbalsta kompetences un līdz ar to atbilst subsidiaritātes principam;

12. atzīst, ka ar priekšlikuma starpniecību tīkls iegūs lielāku atpazīstamību, leģitimitāti un skaidrākas politiskās pilnvaras, tomēr joprojām uzskata, ka tā galvenajai funkcijai ir jābūt padomdevēja funkcijai;

13. uzskata, ka ar šo tiesību aktu VND būs piešķirta lielāka līdzdalība tīklā, un vajadzības gadījumā VND varēs darboties saskaņoti;

14. vērš uzmanību uz to, ka visi VND tīklā nav iesaistīti vienādā pakāpē, kas kaitē tīkla darbības rezultātu kvalitātei un vājina tīkla politisko reakciju;

15. atkārtoti uzsver: tīkla formāla atzīšana nodrošinās, ka būs iesaistītas visas dalībvalstis un tām vajadzēs sistemātiski sniegt pierādījumus par to, kā tās īsteno pārmaiņas atbilstoši ES politikā pieņemtajiem lēmumiem, tādējādi palīdzot apzināt neapmierinošu darbību un ar to saistītās strukturālās problēmas;

16. uzsver, ka efektīvi VND ir izšķirošs faktors "garantijas jauniešiem" īstenošanā un ka ir ļoti svarīgi, lai visi VND pilnībā pārzinātu jauniešu bezdarba struktūru, jauniešu stiprās un vājās puses, nodarbinātības iespējas, kā arī konkrētās profesionālās prasības;

17. uzskata, ka tīkla uzdevumam jābūt ļoti skaidri definētam, lai nodrošinātu, ka tīkla darbība nedublējas ar, piemēram, Nodarbinātības komitejas (*EMCO*) un tās apakšgrupu darbību, kā arī ar citu grupu kā, piemēram, Eiropas Mūžilga karjeras atbalsta politikas tīkls un *EURES*, darbību, bet vienlaikus norāda, ka paplašinātajam tīklam attiecīgā gadījumā būtu jācenšas veidot sinerģiju ar minētajām grupām;

18. uzsver, ka paplašinātā tīkla darbības rezultātos būtu jāiekļauj informācija par nodarbinātības politikas attīstību ES līmenī, jo īpaši par *EMCO* un Nodarbinātības, sociālās politikas, veselības un patērētāju aizsardzības padomes (*EPSCO*) darbu;

19. atzīst, ka pieaugošās darba tirgu sarežģītības apstākļos ir vajadzīga ciešāka sadarbība un partnerība darbā ar sociālajiem partneriem un pārējām publiskā un privāta sektora un bezpeļņas organizāciju ieinteresētajām personām, un tas būtu jāatspoguļo paplašinātajā tīklā;

Salīdzinošā vērtēšana/salīdzinošā mācīšanās

20. piekrīt, ka iespējams paplašināt salīdzinošās vērtēšanas mehānisma piemērošanas jomu, kas ir salīdzinošās mācīšanās priekšnosacījums, tomēr uzskata, ka minētais jāveic pārdomāti un piesardzīgi, pilnībā ņemot vērā valstu vai reģionālās atšķirības;

21. atzīmē, ka Komisijas priekšlikums saskaņā ar 8. pantu pilnvaros Komisiju pieņemt deleģētos aktus salīdzinošās vērtēšanas un savstarpējās mācīšanās iniciatīvu īstenošanai. Šajā sakarā Reģionu komiteja norāda, ka ar deleģēto aktu nevajadzētu radīt būtisku administratīvo slogu vietējām un reģionālajām pašvaldībām;

22. ir pārliecināta, ka nekādā gadījumā nevajadzētu veidot "rangu tabulu" vai izvirzīt mērķus, bet gan veicināt uz kopīgu metodoloģiju bāzētu mācīšanos; saskaņā ar LESD 14. pantu tikai valsts iestāžu un/vai reģionālo un vietējo pašvaldību ziņā ir izvērtēt savas valsts nodarbinātības dienestus, pamatojoties uz noteiktiem kvalitatīviem un kvantitatīviem rādītājiem;

23. uzsver, ka salīdzinošās vērtēšanas/salīdzinošās mācīšanās darbā galvenais ir nevis kvantitāte, bet gan kvalitāte;

24. uzskata, ka tīkla darbības rezultātiem jābalstās uz precīziem neatkarīgiem pētījumiem, kuros izmantoti labākie pieejamie pierādījumi;

25. ierosina, ka jaunajā tiesību aktā būtu jāparedz iespēja turpmāk izvērst tīkla darbību tiešsaistē, lai informētu par tā darbu un iesaistītu ieinteresētās personas;

26. piekrīt, ka paplašinātā tīkla izveides rezultāts būs arī tā pastiprinātā spēja piemērot holistiskāku pieeju, aptverot VND pamatkompetences un cieši saistītās jomas, piemēram, māceklību, uzņēmumu dibināšanu un izglītību uzņēmējdarbības jomā, un norāda, ka būtu jāuzsver ES finansējuma nozīmīgums un efektivitāte minētajās jomās;

Vietējā un reģionālā dimensija

27. norāda, ka dažās dalībvalstīs vietējās un reģionālās pašvaldības ir atbildīgas par VND, kam ir decentralizēta struktūra un lēmumu pieņemšanas mehānisms, turpretī daudzās citās dalībvalstīs VRP ir atbildīgas par tādiem pasākumiem kā māceklības shēmas, prasmju pielāgošana un prognozēšana, apmācība, nodarbinātības subsīdijas, kuri ir vai nu cieši saistīti ar VND galveno darbu vai arī dažās dalībvalstīs tie ir VND pamatuzdevuma sastāvdaļa;

28. ir pārliecināta, ka laba prakse un paraugprakse bieži ir sastopama tieši vietējā un reģionālajā līmenī, tāpēc obligāti ir jāatzīst minētajā līmenī veiktais darbs. Tīklā būtu jāņem vērā un jāpopularizē paraugprakses piemēri;

29. norāda, ka tieši vietējais un reģionālais līmenis bieži ir vistuvāk darba meklētājiem un vairumam darba devēju un ka arī darba tirgus galvenokārt ir vietējā līmeņa tirgus;

30. aicina katras dalībvalsts pārstāvi pielikt visas pūles, lai nodrošinātu, ka tā darbībā tiek izmantoti vietējo un reģionālo VND viedokļi un gūtā pieredze un ka vietējie un reģionālie VND ir pilnībā informēti par minētā pārstāvja darbu. Svarīgi ir arīdzan uzsvērt, ka šo dalībvalstu pārstāvju uzdevums ir iekļaut tīkla darbībā arī to vietējā un reģionālā līmeņa dalībnieku viedokļus un pieredzi, kuri strādā ar personām, kas meklē darbu, un dialogā ar vietējā un reģionālā līmeņa nodarbinātības dienestiem izveidot attiecīgu struktūru;

31. lūdz iekļaut tīklā kā novērotāju RK ieceltu pārstāvi, lai nodrošinātu, ka tīklā ir atspoguļoti vietējā un reģionālā līmeņa uzskati, gūtā pieredze un prakses piemēri.

II. **IETEIKUMI GROZĪJUMIEM**

Grozījums Nr. 1

Preambula

Komisijas ierosinātais teksts	Grozījums
ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 149. pantu,	ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 149. un 14. pantu; ņemot vērā Pamattiesību hartu un jo īpaši tās 29. un 36. pantu;

Pamatojums

Grozījums atbilstoši atzinuma 2. un 3. punktam.

Grozījums Nr. 2

8. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	Grozījums
VND tīklam būtu jāstiprina savu dalībnieku sadarbība, jāizstrādā kopējas iniciatīvas, kuru mērķis ir informācijas un labākās prakses apmaiņa visās VND aptvertajās jomās, salīdzinošā analīze un konsultācijas, kā arī novatorisku pieeju sekmēšana nodarbinātības pakalpojumu sniegšanā. Izveidojot šo tīklu, būs iespējams salīdzināt visus VND iekļaujošā, uz pierādījumiem balstītā un uz sniegumu vērstā veidā, un tā rezultātā varēs noteikt labākās prakses. Pateicoties šiem rezultātiem, VND tīkla dalībniekiem būtu jāspēj izstrādāt nodarbinātības pakalpojumu struktūru un sniegšanu saskaņā ar savu specifisko atbildību. VND tīkla īstenotajām iniciatīvām būtu jāpalielina VND un valsts izdevumu efektivitāte.	VND tīklam būtu jāstiprina savu dalībnieku sadarbība, jāizstrādā kopējas iniciatīvas, kuru mērķis ir informācijas un labākās prakses apmaiņa visās VND aptvertajās jomās, salīdzinošā analīze un konsultācijas, kā arī novatorisku pieeju sekmēšana nodarbinātības pakalpojumu sniegšanā. ~~Izveidojot šo tīklu, būs iespējams salīdzināt visus VND iekļaujošā, uz pierādījumiem balstītā un uz sniegumu vērstā veidā, un tā rezultātā varēs noteikt labākās prakses. Pateicoties šiem rezultātiem, VND tīkla dalībniekiem būtu jāspēj izstrādāt nodarbinātības pakalpojumu struktūru un sniegšanu saskaņā ar savu specifisko atbildību.~~ VND tīkla īstenotajām iniciatīvām būtu jāpalielina VND efektivitāte un jāgarantē valsts izdevumu efektivitāte.

Pamatojums

Komisijas ierosinātais 8. apsvēruma formulējums lielā mērā atkārto 4. apsvērumā pausto. Tomēr pirmajā un pēdējā teikumā kodolīgi rezumēts tas, kādam vajadzētu būt tīkla mērķim un kā tas darbosies.

Grozījums Nr. 3

1. pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Tiek izveidots ES mēroga valsts nodarbinātības dienestu (VND) tīkls, turpmāk "Tīkls", kura darbības termiņš ir no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim.	Tiek izveidots ES mēroga valsts nodarbinātības dienestu (VND) tīkls, turpmāk "Tīkls", kura darbības termiņš ir no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim.
Šis Tīkls īstenos 3. pantā noteiktās iniciatīvas.	Šis Tīkls īstenos 3. pantā noteiktās iniciatīvas.
Tīklā ietilpst:	Tīklā ietilpst:
a) dalībvalstu izraudzītie valsts nodarbinātības dienesti un	a) dalībvalstu izraudzītie valsts nodarbinātības dienesti un
b) Komisija.	b) Komisija.
Dalībvalstis, kurās ir autonomi reģionālie valsts nodarbinātības dienesti, nodrošina to atbilstīgu pārstāvību Tīkla īpašajās iniciatīvās.	Dalībvalstīm~~is~~, kurās ir autonomi reģionālie un decentralizēti vai vietējie valsts nodarbinātības dienesti, ir pienākums nodrošināt~~a~~ minēto dienestu atbilstīgu pārstāvību Tīkla īpašajās iniciatīvās.

Pamatojums

Šā grozījuma mērķis ir nodrošināt, ka gadījumā, ja ir daļēji vai pilnībā decentralizēts VND, tīkla juridisks pienākums ir nodrošināt, ka minētie dienesti ir adekvāti atspoguļoti tīkla konkrētajās iniciatīvās.

Grozījums Nr. 4

2. pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Mērķi	***Mērķi***
Šajā lēmumā paredzētais veicināšanas pasākums ar Tīkla palīdzību sekmē:	Šajā lēmumā paredzētais veicināšanas pasākums ar Tīkla palīdzību sekmē:
(a) stratēģijas gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei "Eiropa 2020" un tās galveno mērķu īstenošanu, jo īpaši nodarbinātības jomā;	a) stratēģijas gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei "Eiropa 2020" un tās galveno mērķu īstenošanu, jo īpaši nodarbinātības jomā;
(b) ES darba tirgu darbības uzlabošanu;	b) kvalitatīvu un ilgtspējīgu nodarbinātību;
(c) darba tirgu integrācijas uzlabošanu;	c) ES darba tirgu darbības uzlabošanu;
(d) ģeogrāfiskās un profesionālās mobilitātes palielināšanu;	~~e~~ d) darba tirgu integrācijas uzlabošanu;
(e) sociālās atstumtības apkarošanu un no darba tirgus atstumto personu integrāciju.	~~d~~ e) ģeogrāfiskās un profesionālās mobilitātes palielināšanu bez negodīgas konkurences starp darba ņēmējiem saskaņā ar attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem;
	~~e~~ f) sociālās atstumtības apkarošanu un no darba tirgus atstumto personu integrāciju.

Pamatojums

Pašsaprotami.

Grozījums Nr. 5

4. pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Sadarbība	***Sadarbība***
1. Tīkls sadarbojas ar darba tirgus ieinteresētajām personām, tostarp citiem nodarbinātības pakalpojumu sniedzējiem, tos iesaistot attiecīgajos Tīkla pasākumos un sanāksmēs un apmainoties ar informāciju un datiem.	1. Tīkls sadarbojas ar darba tirgus ieinteresētajām personām, tostarp citiem nodarbinātības pakalpojumu sniedzējiem, tos iesaistot attiecīgajos Tīkla pasākumos un sanāksmēs un apmainoties ar informāciju un datiem. 2. Tīkls atļauj Reģionu komitejas ieceltam pārstāvim piedalīties tā darbā novērotāja statusā.

Pamatojums

Tāpat kā iepriekšējā grozījumā, šis papildinājums ir svarīgs, ciktāl tas atspoguļo to, ka daudzās dalībvalstīs vietējās un reģionālās pašvaldības ir vai nu pilnībā atbildīgas par VND, vai arī veic tādu darbību kā apmācība, profesionālā ievirze, konsultācijas, nodarbinātības subsīdijas, prasmju prognozēšana utt., kas ir cieši saistīta ar VND darbu (vai dažās dalībvalstīs tā ir VND pamatuzdevuma sastāvdaļa).

Grozījums Nr. 6

7. pants

Komisijas ierosinātais teksts	Grozījums
Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 8. pantu attiecībā uz salīdzinošās vērtēšanas un savstarpējas mācīšanās iniciatīvu īstenošanas vispārējo sistēmu, kā to paredz 3. panta 1. punkts, tostarp metodiku, kvantitatīvos un kvalitatīvos pamatrādītājus VND snieguma novērtēšanai, integrētas savstarpējas mācīšanās programmas mācību instrumentus un nosacījumus dalībai šajās iniciatīvās.	Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 8. pantu attiecībā uz salīdzinošās vērtēšanas un savstarpējas mācīšanās iniciatīvu īstenošanas vispārējo sistēmu, kā to paredz 3. panta 1. punkts, tostarp metodiku, kvantitatīvos un kvalitatīvos pamatrādītājus VND ~~snieguma~~ **darbības** novērtēšanai, integrētas savstarpējas mācīšanās programmas mācību instrumentus un nosacījumus dalībai šajās iniciatīvās.

Pamatojums

Terminoloģisks labojums, lai būtu konsekvence ar 21. pantu.

Briselē, 2013. gada 28. novembrī

Reģionu komitejas priekšsēdētājs

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO